

Decizii relevante 2017

SECȚIA PENALĂ ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI FAMILIE

1. Tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni reglementat de noul Cod penal. Nelegalitatea cumulului juridic

Index tematic: Codul penal

Legislație relevantă: art. 38 și art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen.

Rezumatul problemei de drept:

Stabilind cele două pedepse de câte 8 luni închisoare pentru infracțiunile concurente săvârșite de inculpat, calculul pedepsei rezultante trebuia făcut după mecanismul tratamentului sancționator al dispoziției legale prevăzute de art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen. care a fost indicat ca și fundament juridic în considerentele și dispozitivul hotărârii, dar a fost aplicat prin încălcarea legii, procedându-se la cumularea juridică a pedepselor componente, potrivit art. 34 lit. b) C. pen. anterior.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, Decizia penală nr. 145 din 6 februarie 2017

Prin sentința penală nr. 114 din 21 septembrie 2016 pronunțată de judecătorie a fost condamnat inculpatul P.C.I. la două pedepse de câte 8 luni închisoare pentru comiterea infracțiunilor de conducere fără permis de conducere și cu o alcoolemie de 1,25 g/l alcool în sânge, fapte prev. de art. 335 alin. 1 și art. 336 alin. 1 C. pen., cu aplicarea prevederilor art. 396 alin. 10 C. pr. pen. privind procedura simplificată de judecată.

În baza art. 38 alin. 1, art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen., s-au contopit pedepsele aplicate rezultând pedeapsa cea mai grea, aceea de 8 luni închisoare a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere în conformitate cu art. 91 și urm. C. pen.

Instanța de fond a stabilit în esență în fapt că în seara zilei de 26.02.2016, inculpatul P.C.I., după ce a consumat băuturi alcoolice s-a urcat la volanul autoturismului cu numărul de înmatriculare proprietatea SC ... SRL Nicoleşti, fără a poseda permis de conducere și cu o alcoolemie peste limita legală, condiții în care a provocat un accident rutier constând în avarierea peretelui unui garaj aparținând proprietății martorului R.N. dar și a vehiculului proprietatea societății sus-menționate, care a luat foc.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel Parchetul de pe lângă judecătorie care a susținut că hotărârea primei instanțe este nelegală deoarece prevederile art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen. au fost greșit aplicate în sensul că, stabilind cele două pedepse

de câte 8 luni închisoare pentru infracțiunile concurente săvârșite de inculpat, calculul pedepsei rezultante trebuia făcut după mecanismul tratamentului sancționator al dispoziției legale de mai sus care a fost indicat ca și fundament juridic în considerentele și dispozitivul hotărârii, dar a fost aplicat prin încălcarea legii.

Curtea de apel, luând și concluziile intimatului-inculpat, care prin apărătorul ales a susținut că pedeapsa rezultantă a fost corect calculată, verificând sentința atacată în raport de critica formulată, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale care sunt incidente în cauză, dar și sub toate aspectele de fapt și de drept conform art. 417 alin. 2 C. pr. pen., a constatat că este afectată legalitatea și temeinicia acesteia pentru considerentele care succed:

Sub un prim aspect, Curtea de Apel constată că prima instanță a stabilit corect atât situația de fapt pe baza mijloacelor de probă administrate numai în cursul urmăririi penale-deoarece inculpatul P.C.I. a recunoscut integral și necondiționat acuzația penală-cât și răspunderea penală și pedepsele componente aplicate inculpatului pentru cele două infracțiuni săvârșite și constând rezumativ în aceea că în seara zilei de 26 februarie 2016, deși nu posedă permis de conducere și se afla sub influența băuturilor alcoolice consumate anterior împreună cu colegii de la locul de muncă, a condus autoturismul marca VW Fox cu numărul de înmatriculare în comuna P., satul M. și a provocat un accident rutier constând în avariarea peretelui unui garaj aparținând proprietății unei persoane fizice dar și a vehiculului care a luat foc. Datorită acestui eveniment rutier, inculpatul a fost depistat în jurul orei 2.50 și testat cu aparatul etilotest iar mai apoi, urmare recoltării probelor biologice de sânge, s-a stabilit că la ora 03,50 avea o alcoolemie de 1,25 g/l alcool în sânge iar la ora 4,50, o alcoolemie de 1,10 g/l alcool în sânge conform buletinului de analiză toxicologică nr. 152/02.03.2016 al Serviciului de Medicină Legală B.

Din adresa nr. 5458/11.03.2016 a Serviciului Permise Auto B. rezultă că inculpatul nu are permis de conducere.

Aceste fapte constituie infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 335 alin. 1 C. pen. și art. 336 alin. 1 C. pen. și se află în concurs real de infracțiuni conform art. 38 din același cod.

Sub un al doilea aspect, dacă în privința stabilirii cuantumului pedepselor, prima instanță a aplicat corect criteriile de individualizare prev. de art. 74 C. pen., mecanismul de sancționare a concursului de infracțiuni a fost greșit aplicat deoarece s-a procedat la contopirea juridică a celor două pedepse componente de câte 8 luni închisoare deși art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen., evocat în considerentele și dispozitivul hotărârii, obliga pe judecătorul fondului ca la pedeapsa de 8 luni închisoare să adauge sporul fix și obligatoriu de o treime din cea de a doua pedeapsă adică 2 luni și 20 zile închisoare, adică pedeapsa finală are un cuantum de 10 luni și 20 zile închisoare.

Această nelegalitate va fi îndreptată în apelul parchetului care a și sesizat-o în singura critică formulată împotriva sentinței, astfel că în baza art. 421 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., Curtea a admite calea de atac și desființând în parte sentința, a descontopit pedeapsa rezultantă de 8 luni închisoare, în pedepsele componente de câte 8 luni închisoare pe care le-a repus în individualitatea lor.

Apoi în temeiul art. 38 alin. 2 rap. la art. 39 alin. 1 lit. b) C. pen., Curtea a contopit cele două pedepse de mai sus în sensul că la cea mai grea dintre ele, de 8 luni închisoare, a adăugat 2 luni și 20 de zile închisoare ce reprezintă sporul de 1/3 din

cealaltă pedeapsă, în final pedeapsa rezultantă fiind de 10 luni și 20 de zile închisoare. Au fost menținute toate celelalte dispoziții ale hotărârii apelate.

2. Individualizarea pedepsei. Criterii de individualizare. Principiul proporționalității

Index tematic: Codul penal

Legislație relevantă: art. 74 C. pen.

Rezumatul problemei de drept:

Nerespectarea principiului proporționalității între fapta penală comisă în concret și sancțiunea efectiv aplicată pentru ca aceasta din urmă să îndeplinească cerințele de a fi necesară dar în același timp suficientă pentru reeducarea infractorului și prevenirea pe viitor a săvârșirii altor infracțiuni la care se adaugă contradictorialitatea motivării referitoare la gravitatea faptei afectează temeinicia sentinței de condamnare și impune reformarea ei.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, Decizia penală nr. 274 din 1 martie 2017

Prin sentința penală nr. 2876 din 15 decembrie 2016 pronunțată de judecătoria, a fost condamnat inculpatul D. L. la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducerea unui vehicul fără permis de conducere în baza art. 335 alin. 2 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin. 10 C. pr. pen., (faptă din data de 01.03.2016)

În temeiul art. 91 C. pen., a fost suspendată sub supraveghere executarea pedepsei iar inculpatului i-au fost impuse obligațiile prevăzute de art. 93 alin. 2,3 cod penal.

Prima instanță a reținut, în esență, în fapt că la data de 01.03.2016, inculpatul D.L. a condus autoturismul marca Toyota Yaris, cu numărul de înmatriculare pe Bulevardul Republicii din municipiul Ploiești, județ Prahova, având suspendat dreptul de a conduce astfel cum rezultă din adresa nr. 402201/29.03.2016 emisă de I.J.P. - Serviciul Rutier P.

Inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei și a solicitat soluționarea cauzei în procedură simplificată.

La individualizarea pedepsei, prima instanță a argumentat că a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C. pen. și a apreciat că fapta inculpatului prezintă un grad semnificativ de pericol social, deoarece a periclitat siguranța "celorlalți participanți la trafic prin conducerea unui de către o persoană care nu are permis de conducere".

Atitudinea de recunoaștere a faptei a fost de asemenea luată în considerare la stabilirea cuantumului pedepsei aplicate, instanța de fond apreciind că o pedeapsa orientată spre minimul special prevăzut de lege satisface în concret imperativul justei individualizări a pedepsei.

Pe cale de consecință, în baza art. 335 alin. 2 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin. 10 C. pr. pen. a fost condamnat inculpatul la pedeapsa de 1 an închisoare iar în

temeiul art. 91 C. pen., a fost suspendată sub supraveghere executarea acesteia pe durata termenului de încercare de 3 ani, stabilit conform art. 92 C. pen., apreciind că, scopul pedepsei poate fi atins în privința sa și fără executarea pedepsei în regim de detenție deoarece „fapta are un grad redus de pericol social”.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul D.L. criticând-o pentru netemeinicie în sensul că pedeapsa aplicată de instanța fondului a fost greșit individualizată deoarece este disproporționat de aspră în raport de fapta concretă pe care a recunoscut că a comis-o în circumstanțele în care permisul de conducere i-a fost suspendat la 9 februarie 2016, eliberându-i-se o dovadă înlocuitoare despre termenul de valabilitate a căreia a fost în eroare, că și-a asumat acuzația și a recunoscut-o integral, nu este cunoscut cu antecedente penale, are o profesie care necesită deplasări în toată țara astfel că permisul de conducere este esențial pentru păstrarea locului de muncă.

Apelantul-inculpat a mai criticat și cuantumul cheltuielilor judiciare făcute în faza de urmărire penală, estimate de procuror la 1000 lei în condițiile în care nu s-au administrat probatorii și nu s-au întocmit acte de procedură care să justifice această sumă.

Curtea, verificând sentința apelată în raport de criticile apelantului-inculpat, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale care au incidență în cauză precum și sub toate aspectele de fapt și de drept astfel cum impune art. 417 alin. 2 C. pr. pen., a constatat că este afectată legalitatea și temeinicia acesteia, pentru considerentele care succed:

În mod corect pe baza probelor administrate exclusiv în cursul urmăririi penale și constând în: procesul-verbal de depistare în trafic, de constatare a comiterii infracțiunii care se coroborează cu adresa serviciului rutier al IPJ P. privind verificările asupra situației permisului de conducere și dovada seria... precum și cu recunoașterea totală și necondiționată a inculpatului prima instanță a stabilit în fapt că în ziua de 1.03.2016, în jurul orei 11.30, acesta a fost depistat de lucrătorii Poliției rutiere circulând pe Bulevardul Republicii din municipiul P. la volanul autoturismul marca Toyota Yaris, cu nr. de înmatriculare..., deși avea permisul de conducere suspendat, așa cum rezultă din evidența serviciului rutier al IPJ P. și dovada înlocuitoare eliberată la data depistării sale.

În opinia Curții, dacă în privința stabilirii situației de fapt și a fundamentului juridic al răspunderii penale a inculpatului, instanța de fond a făcut o corectă aplicare a legii, la individualizarea pedepsei, fără a analiza în concret circumstanțele în care infracțiunea a fost comisă și datele ce caracterizează persoana infractorului, i-a aplicat acestuia o pedeapsă care nu răspunde exigențelor de represiune, prevenție și reeducare ale oricărei sancțiuni de drept penal, nefiind proporțională cu fapta efectiv comisă iar motivarea care justifică alegerea pedepsei este contradictorie.

Astfel, în dezacord cu judecătorul de la instanța fondului care a considerat că fapta săvârșită are „un grad semnificativ de pericol social potențial pentru ceilalți participanți la trafic” pentru a reține apoi, când a argumentat alegerea pedepsei că are „un grad redus de pericol social”, în realitate distincția care trebuie făcută în cazul unei atare infracțiuni precum cea prevăzută de art. 335 alin. 2 C. pen. față de cea reglementată la alin. 1 al aceluiași articol se referă la împrejurarea că autorul acesteia are cunoștințele și abilitățile de conducere a unui vehicul dar posedă un permis de conducere necorespunzător ori acesta i-a fost retras, anulat sau suspendat ori nu

este valabil pe teritoriul național spre deosebire de varianta tip prevăzută de alin. 1 în care autorul faptei nu posedă permis de conducere.

Diferențierea făcută de legiuitor în sensul celor de mai sus se materializează și în cuantumul limitelor pedepsei fiindcă pericolul social potențial este semnificativ mai mare atunci când autorul nu are cunoștințele și aptitudinea precum și experiența de a conduce un autovehicul recunoscute prin permisul de conducere dobândit legal, așa încât motivarea primei instanțe nu este circumstanțiată la cauza de față sub un prim aspect.

Sub un alt aspect, se constată că instanța de fond s-a referit în partea expozitivă a sentinței la un alt inculpat decât cel dedus judecății, G.I.C.- atunci când a stabilit răspunderea penală pentru săvârșirea infracțiunii prev. și ped. de art. 335 alin. 2 C. pen. cu aplic. art. 396 alin. 10 C. pr. pen.

În egală măsură, este de netăgăduit că atitudinea sinceră a inculpatului în sensul recunoașterii faptei comise înaintea începerii cercetării judecătorești, exprimată neechivoc încă de la prima declarație și care presupune exercitarea dreptului său de a uza de procedura simplificată de judecată pentru a beneficia de reducerea legală a limitelor pedepsei exprimă și o conduită de regret și de colaborare cu organul de cercetare penală pentru a înlesni stabilirea adevărului judiciar astfel cum rezultă din declarația pe care inculpatul a dat-o agenților de poliție chiar în momentul depistării sale când a susținut că a fost încredințat despre suspendarea dreptului de conducere pentru 30 zile urmare săvârșirii unei contravenții la regimul rutier din 9 februarie 2016 așa încât potrivit dovezii înlocuitoare a permisului emise la acel moment, a crezut în mod neîntemeiat că poate circula până la data de 9 martie 2016.

De aceea, în acord cu apelantul-inculpat, Curtea consideră că individualizarea pedepsei aplicate de instanța fondului s-a făcut cu nerespectarea principiului proporționalității între fapta penală comisă în concret și sancțiunea efectiv aplicată pentru ca aceasta din urmă să îndeplinească cerințele de a fi necesară dar în același timp suficientă pentru reeducarea infractorului și prevenirea pe viitor a săvârșirii altor infracțiuni ce pot atrage răspunderea lui penală.

În acești termeni, constatând în același timp că inculpatul este o persoană în vârstă de 33 ani, cu un anume nivel al instrucției școlare și un comportament anterior corespunzător în viața socială așa cum rezultă din caracterizările depuse în faza de urmărire penală dar și că nu este înscris în cazierul judiciar iar actualmente lucrează legal ca și șef de șantier la o societate având o bună conduită profesională, Curtea consideră excesivă atât în privința cuantumului cât și a modalității de individualizare pedeapsa aplicată de judecătorul fondului.

Pentru considerentele expuse în cele ce preced, găsind fondată și critica referitoare la cuantumul estimat de organul de urmărire penală asupra cheltuielilor judiciare efectuate în această primă fază a procesului penal, în valoare de 1000 lei, față de numărul și complexitatea actelor și măsurilor procesuale dispuse, în baza art. 421 pct. 2 lit. a) C. pr. pen., Curtea a admis apelul declarat de inculpat și, desființând în parte sentința apelată a rejudecat cauza, pronunțând o nouă hotărâre prin care în baza art. 335 alin. 2 C. pen. cu aplic. art. 396 alin. 10 C. pr. pen., a stabilit o pedeapsă de 6 luni închisoare și în temeiul art. 83 C. pen., a amânat aplicarea acesteia pe durata unui termen de supraveghere de 2 ani, calculat conform dispozițiilor art. 84 alin. 1 C. pen.

În baza art. 85 alin. 1 C. pen. Curtea l-a obligat pe inculpat ca pe durata termenului de supraveghere să se prezinte la Serviciul de Probațiune la datele fixate de

acesta; să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; să comunice schimbarea locului de muncă precum și să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 83 alin. 4 C. pen., i s-a atras atenția inculpatului cu privire la consecințele nerespectării măsurilor de supraveghere, a obligațiilor ce îi revin sau în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni.

În conformitate cu art. 274 din același cod, inculpatul a fost obligat la plata sumei de 700 lei cheltuieli judiciare către stat la instanța de fond.

3. Individualizarea executării pedepsei

Index tematic: Codul penal

Legislație relevantă: art. 74 C. pen., art. 83 C. pen., art. 91 C. pen.

Rezumatul problemei de drept:

Atunci când gradul de alcoolemie cu care a fost depistat inculpatul este mai mare decât dublul minimului prevăzut de lege pentru ca fapta să fie considerată infracțiune, această faptă are o gravitate relativ ridicată, astfel că nu se impune amânarea aplicării pedepsei, această instituție având aplicabilitate pentru fapte de o gravitate redusă.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, Decizia penală nr. 250 din 27 februarie 2017

Prin sentința penală nr. 2976 din data de 23.12.2016 pronunțată de Judecătoria P, în baza art. 336 alin. 1 C. pen. cu aplicarea art. 396 alin. 10 C. pr. pen. a fost condamnat inculpatul OP la pedeapsa de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe.

În baza art. 91 C. pen., s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere și s-a stabilit un termen de supraveghere de 2 ani, conform dispozițiilor art. 92 C. pen.

În baza art. 93 alin. 1 C. pen., a fost obligat inculpatul ca pe durata termenului de supraveghere să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la Serviciul de Probațiune de pe lângă Tribunalul P, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probațiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunțe, în prealabil, schimbarea locuinței și orice deplasare care depășește 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă și e) să comunice informații și documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existență.

În baza art. 93 alin. 2 C. pen., inculpatul a fost obligat să frecventeze un program de reintegrare socială derulat de către serviciul de probațiune sau organizat în colaborare cu instituții din comunitate, în condițiile stabilite de instanță.

În temeiul art. 93 alin. 3 C. pen., pe parcursul termenului de supraveghere, inculpatul a fost obligat să presteze o muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 60 de zile la Primăria O sau Primăria B – Căminul de Bătrâni B, în

condițiile stabilite de instanță, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă.

În baza art. 91 alin. 4 C. pen., i s-a atras atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 96 C. pen.

În baza art. 274 alin. 1 C. pr. pen., a fost obligat inculpatul la plata sumei de 1200 lei cu titlu de cheltuieli judiciare avansate de stat.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut că, prin rechizitoriul nr. 14433/P/2014 din data de 20.04.2016, Parchetul de pe lângă Judecătoria P a dispus trimiterea în judecată a inculpatului O.P. pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului, prev. de art. 336 alin. 1 C. pen.

În sarcina inculpatului, s-a reținut, în esență, că la data de 13.12.2014, în jurul orei 23:00, a condus autoturismul marca Peugeot Boxer, cu nr. de înmatriculare ..., pe Bulevardul Republicii din municipiul P, cu o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, respectiv de 1,70 g/l alcool pur în sânge.

Situația de fapt a fost reținută pe baza următoarelor mijloace de probă: proces-verbal de depistare (f.7-8); rezultat aparat etilotest marca DRAGER ARNF 0400 (f.9); BATA nr. 2160/17.12.2014 (f.14); declarație martor M.M (f.15 - 16); declarații suspect/inculpat (f.21, 23).

Audiat înainte de începerea cercetării judecătorești, la termenul de judecată din data de 20.09.2016, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptei și a solicitat soluționarea cauzei prin parcurgerea procedurii prevăzute de art. 375 C. pr. pen., cerere admisă de instanța de judecată (fila 9).

Analizând materialul probator administrat în cauză, instanța de fond a reținut aceeași situație de fapt din rechizitoriu.

În depoziția dată în fața instanței de judecată, inculpatul a recunoscut în totalitate fapta reținută în sarcina sa, declarația coroborându-se materialul probator administrat în cauză.

În drept, instanța de fond a apreciat că fapta inculpatului OP care, în data de 13.12.2014, în jurul orei 23:00, a condus autoturismul marca Peugeot Boxer, cu nr. de înmatriculare, pe Bulevardul Republicii din municipiul P, cu o îmbibație alcoolică de peste 0,80 g/l alcool pur în sânge, respectiv de 1,70 g/l alcool pur în sânge, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conducerea unui vehicul sub influența alcoolului, prev. de art. 336 alin. 1 C. pen.

La individualizarea pedepsei stabilite, instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art. 74 C. pen., respectiv faptul că inculpatul a săvârșit fapta cu un grad de pericol social concret relevat de faptul că a condus când traficul nu era aglomerat (ora 23:00), nu a fost implicat într-un accident rutier, toate acestea contrabalansate de valoarea mare a alcoolemiei, respectiv conform BATA nr. 2160/17.12.2014, inculpatul a avut o alcoolemie de 1,70 g/l alcool pur în sânge, dar și că a avut o atitudine sinceră și de regret al faptei, că nu este cunoscut cu antecedente penale, este căsătorit, are doi copii și este angajat.

Față de considerentele de mai sus, ținând cont și de dispozițiile art. 396 alin. 10 C. pr. pen., instanța de fond i-a aplicat inculpatului o pedeapsă în cuantum de 1 an închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, faptă din data de 13.12.2014, apreciind că este suficientă pentru a se atinge scopul preventiv și educativ al pedepsei.

Prima instanță a apreciat că nu se impune aplicarea pedepselor accesorii și complementare.

Cu privire la individualizarea judiciară a executării pedepsei, instanța de fond a făcut aplicarea dispozițiilor art. 91 C. pen., dispunând suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei pe o durată de 2 ani.

Împotriva acestei sentințe a declarat apel inculpatul O.P., care a arătat, în esență, că nu contestă cuantumul pedepsei aplicate de instanța de fond, ci numai modalitatea de executare.

În acest sens, inculpatul a arătat că solicită aplicarea dispozițiilor art. 83 C. pen., având în vedere criteriile prevăzute de art. 74 alin. 1 C. pen. și persoana sa, respectiv faptul că a avut o alcoolemie relativ redusă, nu cu mult peste limita prevăzută de lege, că nu are antecedente penale, este integrat în viața socială și a avut o atitudine de recunoaștere de la început, solicitând judecarea potrivit procedurii simplificate.

Curtea, examinând hotărârea apelată pe baza actelor și lucrărilor dosarului, potrivit dispozițiilor art. 420 alin. 8 C. pr. pen., în raport de criticile invocate de apelant, dar și din oficiu sub toate aspectele, a constatat că apelul declarat de inculpat este nefondat, întrucât prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt, pe baza probelor administrate în cauză în timpul urmăririi penale coroborate cu declarația de recunoaștere dată de inculpat.

A mai reținut că la termenul de judecată din data de 20.09.2016 de la instanța de fond, inculpatul OP a arătat că recunoaște fapta reținute în sarcina sa prin actul de sesizare a instanței și a solicitat ca judecata să aibă loc numai pe baza probelor administrate în cursul urmăririi penale și a înscrisurilor prezentate.

În aceeași declarație inculpatul a arătat că își însușește probele administrate în cursul urmăririi penale și nu solicită administrarea altor probe, cu excepția înscrisurilor, fiind de acord să presteze muncă neremunerată în folosul comunității.

Curtea a mai reținut că din probele administrate în cauză, însușite de inculpat, rezultă că la data de 13.12.2014, în jurul orei 23⁰⁰, acesta a condus autoturismul pe Bulevardul Republicii din municipiul P, având o îmbibație alcoolică de 0,83 mg/l alcool pur în aerul expirat, respectiv de 1,70 gr.‰ alcool pur în sânge.

Fapta săvârșită de inculpat prezintă o gravitate sporită, având în vedere gradul relativ ridicat de alcoolemie, respectiv mai mult decât dublul minimului prevăzut de lege pentru ca fapta să fie considerată ca fiind infracțiune, astfel că modalitatea de individualizare a executării pedepsei la care s-a orientat prima instanță este necesară și suficientă.

Sușinerile inculpatului, potrivit cărora nu au fost avute în vedere criteriile prevăzute de art. 74 alin. 1 C. pen. și persoana sa, sunt nefondate, prima instanță arătând în motivarea sentinței că acesta nu este cunoscut cu antecedente penale, este căsătorit, are doi copii și este angajat la SC ...

În aceste condiții, Curtea a apreciat că nu se impune amânarea aplicării pedepsei, această instituție având aplicabilitate pentru fapte cu o gravitate redusă, ceea ce nu e cazul în speță.

Față de aceste considerente, în baza art. 421 pct. 1 lit. b) C. pr. pen., Curtea a respins ca nefondat apelul declarat de inculpatul.

În baza art. 275 alin. 2 C. pr. pen., apelantul a fost obligat la 400 lei cheltuieli judiciare către stat.

4. Suspendarea sub supraveghere a pedepsei. Caracterul obligatoriu al dispozițiilor art. 92 alin. 3 Cod penal. Aplicarea pedepselor complementară și accesorie

Index tematic: Codul penal

Legislație relevantă:

- art. 65 alin. 3, art. 67 alin. 2 și art. 68 C. pen.
- art. 92 alin. 3 C. pen.
- art. 288 C. pen.

Rezumatul problemei de drept:

În cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânării definitive a hotărârii de condamnare.

Modalitatea de executare a pedepsei accesorii, atunci când ea este aplicată de instanța de judecată, este stabilită de art. 65 alin. 3 C. pen. care prevede explicit că se execută din momentul rămânării definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată.

Rezultă deci din interpretarea coroborată a acestor două texte legale sus-citate că numai în cazul pedepsei principale privative de libertate se aplică pedeapsa accesorie și se execută cu începere de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată, căci în cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânării definitive a hotărârii de condamnare.

Identificare:

Curtea de Apel Ploiești, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie, Decizia penală nr. 1300 din 20 noiembrie 2017

Prin sentința penală nr. 1957 din 21 iulie 2017 pronunțată de judecătoria a fost condamnat inculpatul R.A.C. pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice sub influența băuturilor alcoolice, prev. de art. 336 alin. 1 cod penal rap. la art. 396 alin. 2, 10 C. pr. pen., la pedeapsa de 8 luni închisoare și pentru săvârșirea infracțiunii de conducere a unui vehicul pe drumurile publice pentru care legea prevede obligativitatea deținerii permisului de conducere de către o persoană căreia exercitarea dreptului de a conduce i-a fost suspendată, prev. de art. 335 alin. 2 C. pen. rap. la 396 alin. 2, 10 C. pr. pen., la pedeapsa de 6 luni închisoare.

Au fost contopite cele două pedepse, inculpatul urmând să execute pedeapsa cea mai grea, aceea de 8 luni închisoare, la care s-a adăugat sporul de 1/3 din pedeapsa de 6 luni închisoare rezultând pedeapsa finală de 10 luni închisoare.

În baza art. 91, 92 s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere pe durata unui termen de supraveghere 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Inculpatului i-au fost impuse măsuri de supraveghere și obligația de a presta muncă neremunerată în folosul comunității pe o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin sentință inculpatului i-au fost aplicate pedepsele accesorie și complementară constând în interzicerea exercițiului drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a) și b) C. pen., conform art. 65 și respectiv art. 68 din același cod.

Analizând materialul probator administrat în cauză numai pe parcursul urmăririi penale, fiindcă inculpatul a înțeles să se prevaleze de procedura recunoașterii învinuirii instanța de fond a stabilit că cele două fapte penale săvârșite de inculpat există, constituie infracțiuni și au fost săvârșite în concurs real de infracțiuni conform art. 38 alin. 1 C. pen. – ambele cu forma de vinovăție prevăzută de lege.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal a declarat apel Parchetul de pe lângă judecătoria susținând că este afectată legalitatea acesteia deoarece pe de o parte, instanța de fond a omis aplicarea dispozițiilor art. 93 alin. 2 C. pen. în sensul că era obligatorie impunerea uneia sau mai multora dintre obligațiile prevăzute de acest text legal iar pe de alta, că pentru niciuna dintre cele două infracțiuni ce compun acuzația penală, legiuitorul nu a prevăzut aplicarea obligatorie și a pedepsei complementare în conformitate cu art. 67 alin. 2 C. pen., evocat de judecătorul fondului pentru a justifica interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a) și b) din același cod.

În plus, apelantul-parchet a mai invocat și lipsa indicării a două instituții din comunitate în cadrul cărora, la alegerea serviciului de probațiune, trebuie executată munca neremunerată în folosul comunității.

Curtea de apel, verificând sentința primei instanțe în raport de criticile formulate, de actele și lucrările dosarului și de dispozițiile legale care au incidență în cauză precum și sub toate aspectele de fapt și de drept conform art. 417 alin. 2 C. pr. pen., a constatat că este afectată legalitatea și temeinicia acesteia, pentru considerentele care succed:

Sub un prim aspect, nu pot fi contestate starea de fapt și împrejurările concrete în care au avut loc cele două fapte săvârșite de inculpatul R.A.C. în nopțile de 5 octombrie 2015, când în jurul orelor 01.20, a condus autoturismul marca Opel Astra, proprietatea sa, pe D. N.1 (E60) în satul P., comuna G., Jud. P., având în sânge o alcoolemie peste limita de 0,80 g./l. alcool pur în sânge (1,15 g. ‰, la momentul prelevării mostrei biologice, respectiv la orele 02.00) și la 25 decembrie 2015, când în jurul orelor 04.40, a condus același autoturism pe D.N. 1 (E60) în localitatea P.M., având suspendată exercitarea dreptului de a conduce datorită primei fapte, în condițiile în care inculpatul a fost depistat în flagrant în ambele ocazii, de către agenții poliției rutiere conform proceselor verbale aflate (...) în dosarul de urmărire penală.

Aceste fapte, care au fost recunoscute de inculpat atât prin declarațiile date în cursul urmăririi penale cât și în fața judecătorului fondului constituie infracțiunile prevăzute și pedepsite de art. 336 alin. 1 C. pen. și art. 335 alin. 2 C. pen. și au determinat prima instanță să stabilească răspunderea penală și să dispună condamnarea sa.

Verificând motivele de apel, Curtea a constatat sub un prim aspect că într-adevăr, dispunând suspendarea sub supraveghere a pedepsei rezultante de 10 luni închisoare conform art. 91 alin. 1 C. pen., prima instanță avea îndatorirea de a stabili în sarcina inculpatului măsurile de supraveghere prevăzute de art. 93 alin. 1 lit. a)-e) cod penal precum și cel puțin una dintre cele 4 obligații înscrise în alin. 2 al aceluiași articol-fiindcă toate acestea au caracter obligatoriu imperativ iar nu facultativ supletiv,

astfel cum rezultă explicit din prevederile art. 92 alin. 3 din același cod așa încât neaplicarea cel puțin a uneia dintre obligațiile de: a urma un curs de pregătire școlară ori de calificare profesională; de a frecventa unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de serviciul de probațiune sau organizate în colaborare cu instituții din comunitate; de a se supune măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală ori de a nu părăsi teritoriul României fără acordul instanței-reprezintă un aspect de nelegalitate ce urmează a fi îndreptat prin admiterea ca fiind fondată a primei dintre criticile apelantului-parchet.

Sub un alt aspect, se confirmă împrejurarea invocată de asemenea de apelantul-parchet că pentru niciuna dintre cele două infracțiuni deduse judecății, legiuitorul nu a prevăzut pedepse complementare atunci când a stabilit regimul sancționator al faptelor reglementate de art. 336 alin. 1 C. pen. și art. 335 alin. 2 C. pen. ceea ce face ca dispozițiile art. 67 alin. 2 din același cod potrivit cu care aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită, să fi fost greșit considerate a fi incidente în cauză astfel încât se impune înlăturarea pedepsei complementare aplicate inculpatului de prima instanță pe o durată de 2 ani calculată de la data rămânării definitive a hotărârii de condamnare, așa cum prevede art. 68 alin. 1 lit. b) C. pen.

În opinia Curții, deși nu a constituit critică în apelul exercitat de parchet, și pedeapsa accesorie aplicată inculpatului R.A.C., constând în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art. 66 alin. 1 lit. a) și b) din același cod este greșită și drept urmare va fi, de asemenea, înlăturată din sentința atacată deoarece în cazul suspendării sub supraveghere a pedepsei, nu se aplică pedepse accesorii câtă vreme legiuitorul noului cod penal a stabilit prin art. 68 alin. 1 lit. a)-c), modalitatea de executare efectivă a pedepsei complementare iar în alineatul 3 al acestui articol a reglementat modalitatea de executare a pedepsei complementare în situația revocării suspendării executării pedepsei sub supraveghere.

Astfel, art. 68 alin. 1 lit. b) C. pen. prevede că executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi se execută de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Modalitatea de executare a pedepsei accesorii, atunci când ea este aplicată de instanța de judecată, este stabilită de art. 65 alin. 3 C. pen. care prevede explicit că se execută din momentul rămânării definitive a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată.

Rezultă deci din interpretarea coroborată a acestor două texte legale sus-citate că numai în cazul pedepsei principale privative de libertate se aplică pedeapsa accesorie și se execută cu începere de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată executată, căci în cazul pedepsei neprivative de libertate, cu suspendare sub supraveghere, interzicerea exercitării unor drepturi se aplică exclusiv ca pedeapsă complementară și se execută efectiv începând de la aceeași dată, a rămânării definitive a hotărârii de condamnare.

Drept consecință, în lipsa unei dispoziții legale prin care legiuitorul să stabilească modalitatea în care s-ar executa pedeapsa accesorie aplicată alături de o pedeapsă pentru care s-a dispus suspendarea sub supraveghere, instanța de judecată nu are un fundament juridic legal care să o justifice.